شىندىقتى قيالمەن قيىستىرۋعا كەلمەيدى، شىندىق وتىركتى جەڭەدى

قاشقار ايماعى ياركەن اۋدانى ياركەن قالاشعى جىبەك الەۋمەتتىك اۋماعى التۇن مەشىتىنىڭ حاتيبى ابدۇۋالي ابلىميت

وتكەندەگى ءبىر مەزگىل ۋاقىتتا، ءدىني ۇشقارى يدەيا شينجياڭدا مەيدانشە تارالىپ، ءدىني ۇشقارى كۇشتەر دىنگە سەنەتىن بۇقارانىڭ زايىرلى تۇرمىسىنا كىلىگىپ، زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك دەلولارىن تۇدىرىپ، شينجياڭدى بىلقىپالىققا باتىرۋعا ۇرىندى. ۇكىمەت زاڭ بويىنشا تاربيەلەۋ - باۋلۇ قىزمەتىن ورىستەتكەننەن بەرى، شينجياڭدا ءۇرتىس 3 جىل بويى زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك دەلولارى (وقيعاسى) تۇىلمادى، حالقتىڭ تابىس سەزىمى، باقىت سەزىمى، حاۋىپسىزدىك سەزىمى زور دارەجەدە جوعارىلاپ، تاربيەلەۋ - باۋلۇ قىزمەتى شينجياڭ-داعى ءار ۇلت حالقىنىڭ بار كۇشىمەن قولداۋىنا جانە باتىل قۇپتاۋىنا يە بولدى.

الايدا، امەريكا قاتارلى باتىس ەلدەرىندەگى ءىشىنارا جات نيەتتى ادامدار سۇرقيا ماقساتتا بولىپ، ءتۇرلى تاسىلدەر ارقىلى شينجياڭنىڭ تاربيەلەۋ - باۋلۇ ورتالعىنا شابۋىل جاساپ، دۇرلىكتىرىپ، شينجياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋداعى، ۇشقارىلىقتى الدىن الۋ داعى زور قۇلشىنىسىن جوققا شىعارۋعا ۇرىندى، بۇعان شينجياڭداعى ءار ۇلت حالقى استە جول قويمايدى. لاڭكەستىك ـــ بۇكىل ادامزاتتىڭ ورتاق جاۋى، ءدىني ۇشقارى يدەيا وزگەلەردى دە، ءوزىن دە ويراندايدى. مەنىڭ ماڭىمدا كەيبىر ادامدار ءدىني ۇشقارى يدەيامەن جۇعىمدالدى، كەزىندە كەيبىر ادامدار اكە - شەشەسى جاساعان تاماقتى "مۇسىلمانشا" ەمەس دەگەندى سىلتاۋ ەتىپ، ۇيدەن تاماق ىشپەي، اكە - شەشەسىمەن ات كەكەلىن كەسىستى؛ كەيبىر ازاماتتار جاسىنا تولماعاندار ەركىسىزدەن وقۋدان قول ءۇزىپ، شات - شادىمان بالالىعىنان ايرىلدى؛ كەيبىرەۋلەر "جيحاد جولىندا شەيت بولعاندار جاننىڭا كىرەدى" سياقتى ءدىني ۇشقارى يدەيانىڭ ۇلاندىرۋىنا ۇشىراپ، اقىل - ەسىنەن ايرىلىپ، زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك ارەكەتتەرىنە قاتىناستى، ت ب. وسى ۇشقارى يدەيا مەن ارەكەت دىنگە سەنەتىن بۇقاراعا اۋىر رۋحانى بۇعاۋ سالىپ، قالىپتى ءوندىرىس، تۇرمىس ءتارتىبىن اۋىر دارەجەدە ءبۇلدىردى، شينجياڭنىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋى كەدەرگىگە ۇشىرادى.

مەن كوپتەگەن تاربيەلەۋ - باۋلۇ ورتالعىن كوزبە - كوز بارىپ كوردىم، كورگەن - بىلگەنىم باتىس جاقتىڭ كەيبىر اقپارات قۇرالدارى حابارلاعانىنا بۇكىلدەي ۇقساماىدى، مەيلى كاسپىتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۇ ورتالعىنىڭ تاربيەلەنۇشىلەرى بولسىن، الدە ولاردىڭ وتباسىنداعىلارى بولسىن، تاربيەلەنۇگە قاتىناسۇىن وتە قولدايدى، پارتيا مەن ۇكىمەتتىڭ قامقورلىعىنا العىس ايتادى. الايدا باتىس جاقتىڭ كەيبىر اقپارات قۇرالدارىنىڭ تاربيەلەۋ - باۋلۇ ورتالعىنا دەگەن حابارلارى شىندىقتى بۇرمالاپ، بەتالدى پالە جاپتى، بۇكىلدەي ويدان قۇراستىرعان، جالا جاپقان، بۇكىلدەي بوتەن نيەتتى بار. تاربيەلەۋ - باۋلۇعا قاتىناسقان تاربيەلەنۇشىلەردىڭ ءبىرتالايى زاڭعا جەڭىل دارەجەدە قايشىلىق جاساپ قىلمىس وتكىزگەندەر، الايدا ۇكىمەت ولاردى دالاعا تاستامادى، قايتا ولاردى قۇتقارىپ، قامقورلىق جاساپ، ولاردى كاسپىتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۇ ورتالعىنىڭ ۇيىمداستىرىپ، مەملەكەتتە ءبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ءتىل - جازۋدى ۇيرەتىپ، زاڭ، زاڭ ەرەجەنى ۇيرەتىپ، كاسپىتىك شەبەرلىك ۇيرەتىپ، ولاردىڭ ءتىپتى دە جاقسى تۇرمىس كەشىرۋىنە كومەكتەستى. ۇيرەنۇ، تاربيەلەۋ ارقىلى تاربيەلەنۇشىلەر مەملەكەتتە ءبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ءتىل - جازۋدى ۇيرەنىپ، زاڭ، زاڭ ەرەجەلەردى ءبىلىپ، ءبىر دە 2 قولدانىلمالى تەحنيكا يگەرىپ قانا قالماستان، "ۇنتتى ايداپ، اۋرۋدى ەمدەۋ" ونەمدىلىگىنە دە قول جەتكىزدى، كوپتەگەن ادامدار ۇيرەنۇىن ياقتاتقاننان كەيىن جۇمىستانىپ، كىرىستەرىن ارتتىردى.

ءبىر قارت اجەي ءوز اۋزىنان ماعان بىلاي دەدى: "ۇلىم كاسپىتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۇعا قاتىناسىپ ۇيرەنۇىن ياقتاتقان سوڭ، بۇكىلدەي وزگەرىپ كەتتى، بۇرىن مەنىڭ جاساعان تاماعىمدى دا ىشپەيتىن، ۇيگە دە كەلمەيتىن، جامان ادامدارعا بىلەسىپ كورىنگەن جەردە جۇرەتىن، اۋەلى، شەتەلگە شىعىپ 'عازاۋات سوعىسى' نا قاتىناسامىن دەيتىن، وپالى جاعىنان اۋىز اشۋ مۇمكىن ەمەس ەدى. ۇيرەنۇىن ياقتاتىپ كەلگەن سوڭ، قازىر قىزمەت ىستەپ، ورىنتقى كىرىس تاپتى، ۇنەمى بىزگە ازىق - تۇلىك، كيىم - كەشەك ساتىپ اكەلىپ بەرىپ، ۇيدەگى شارۋالارعا دا كومەكتەسەدى. مەنىڭ بالام بۇرىن ءدىني ۇشقارى يدەيانىڭ ۇىتىمەن جۇعىمدالدى، ەگەر ۇكىمەت دەر كەزىندە تاربيە بەرىپ وزگەرتپ، قۇتقارماعان بولسا، ءتىپتى دە اۋىر قاتەلىك وتكىزەتىن بولسا، ءبىزدىڭ وتباسىمىزعا ورنى تولماس زيان جەتكىزەتىندىگىن تەرەڭ سەزىندىم. وسىلاردى ويلاسام تۇرشىگەمىن، ۇكىمەت ونى دەر كەزىندە قۇتقارىپ قالدى، بالام ەكەۇمىز شىن جۇرەكتەن پارتيا مەن ۇكىمەتكە العىس ايتامىز. تاربيەلەۋ - باۋلۇ ورتالعى جاقسى".

مەن اناۋ ەل - جۇرتتى الجاستىرىپ، شىندىقتى بۇرمالاپ، ءبىزدىڭ شينجياڭ كاسپىتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۇ ورتالعىن قاساقانا كۇيە جاققان امەريكا قاتارلى باتىس ەلدەرىندەگى جات نيەتتى ادامدارعا وكتەم ۇنمەن بىلاي دەگەم كەلەدى: كاسپىتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۇ ورتالعىن اشقاننان بەرى، ءبىزدىڭ قوعامدىق ورتامىزدا كورىنەكتى وزگەرىس جارىققا شىقتى، ادىلدىك اسقاقتاپ، سۇرقيالىق نەسىپ، ءار ۇلت بۇقاراسى سانالى تۇردە ءدىني ۇشقارى يدەيانى تەجەپ، ۇلتتار تەڭ ىنتىماقتى بولىپ، ءتىپتى دە تاماشا تۇرمىس كەشىردى، بۇقارا بولاشاقتاعى كوركەم تۇرمىسقا تولىق ءۇمىت ارتتى. ۇيعۇر ۇلتىندا مىناداي ماقال بار: "نيەتى جامان ادام الاڭسىز ترشىلىك كەشىرە المايدى". قانە، ايتىڭدارشى، سەندەر شينجياڭعا كەلىپ كوردىڭدەر مە، شينجياڭداعى ءار ۇلت بۇقاراسىن لاڭكەستىك كۇشتەرىنىڭ زاڭسىزدىعان، ءدىني ۇشقارى يدەيانىڭ ۇلاندىرعان كورىنىستەرىن ءوز كوزدەرىڭمەن كوردىڭدەر مە، كاسپىتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۇ ورتالعى اكەلگەن وراسان زور وزگەرىستى كوردىڭدەر مە؟ سەندەردىڭ شينجياڭعا كەلىپ ارالاپ، كورىپ، نەگىزى بار شىندىق ارقىلى جاۋاپكەرشىلىك ارقالايتىن سوزدەردى تاراتۋلارىڭدى ءۇمىت ەتەمىن، سەندەردىڭ قيسىنسىز جالا جابۋلارىڭ مەن بەتالدى كۇيە جاعۋلارىڭدى توقتاتۋدى قاتاڭ ەسكەرتەمىن.

كاسپىتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۇ ـــ ادامدار قۇتقارۋداعى ەڭ زور يگى ءىس

قاراقاش اۋدانى شىنارباق ءمالىسى كونەشار مەشىتىنىڭ يمامى مامەت ءمامتىمىن

مەن قاراقاشتا تۋىپ، قاراقاشتا ءوستىم، قاراقاشتىڭ داموۋ وزگەرىستەرىنە كۋا بولدىم. كىشكەنە كەزىمدە حالىق سالتى قاراپايىم، تۇىس - تۋعان، دوس - جاران بەرەكەلى، كورشىلەر تاتۋ - ءتاتتى ەدى. سول كەزدە مەن جانە سەرىكتەرىمنىڭ ەڭ قۇانارلىق ءىسىمىز قىستاقتا بەرەۋدىڭ كەلىنشەك الۋى ەدى، پالاۋ، كاۋاپ، سارى كەسپە سياقتى ءدامدى تاعامدارعا اۋزىمىز جارۋمەن بىرگە، تاعى كوپشىلىكپەن بىرگە ءان ايتىپ، ءبي بيلەپ، دۇمانعا بولەنەتىنبىز. الايدا، مەن ورتا مەكتەپكە تۇسكەندە، مۇنداي كورىنىستەر بىرتىندەپ كوزدەن عايىپ بولدى، تويداعى ويناقى بيلەر، قۇلاققا جاعىمدى اندەر جوق بولدى، جەرلەۋ سالتىندا دا جاقسىدارىنان ايرىلعاندارىڭ جىلاعان داۋىسى ەستىلمەيتىن بولدى. بىرتە - بىرتە ماڭايىمىزداعى ادەمى اپەكە - سىڭلىلەر تۇگەلدەي ۇزىن قارا بۇرقا كيىپ، قارا ءتۇستى نيقاپپەن بەتىن بۇركەپ العاندىقتان، جاقسىداۋدان قورقاتىن بولدىق. مەن شەشەمنەن نەگە بۇلاي بولعاندىعىن، جۇرتتىڭ ءبارى قالايشا بۇلاي وزگەرگەندىگىن سۇرادىم. شەشەم ماعان مۇنىڭ ءدىني ۇشقارى يدەيانىڭ زيانى ەكەندىگىن، "ءۇش ءتۇرلى كۇش" اۋىلداستارىڭ قاراپايىم ءدىني سۇيىسپەنشىلىگىنەن پايدالانىپ، ءدىندى جەلەۋ ەتىپ، ءدىني ۇشقارى يدەيانى قۇتىرىنا ۇگىتتەپ، ءبىزدىڭ باقىتتى دا تىنىش تۇرمىسىمىزدى بۇلدىرگەندىگىن ايتتى.

مۇنداي ورتاعا مەكتەپ، مەن وزىمە، ءسوزسىز، قۇلشىنا ۇيرەنىپ، داشۋەگە ءوتىپ، جاقسىلاپ ءبىلىم الىپ، اناۋ قيسىنسىز وتىركتەردىڭ ءشىن شعارىپ، اۋىلداستارىڭ "ءۇش ءتۇرلى كۇش" تىڭ جىيركەنىشتى كەسىپىرىن جىعا تانۇىنا مۇمكىندىك جاساپ، ولاردىڭ ءزىل باتپان رۋحانى اجىرعىسىن تالقاندىقتا ايتتىم. كەيىن مەن شينجياڭ ءىسلام ءدىنى شۇەيۇاننا قابىلدانىپ، ول ارادا 5 جىل تەگىن تاربيە الدىم. مەكتەپتەگى كەزىمدە مەملەكەتتىڭ زاڭدارىن، زاڭ ەرەجەلەرىن، اۋقىمدىق ساياسىدى جانە ءدىن بىلىمدەرىن مۇقيات ۇيرەنگەن سوڭ، مەن جۇڭحۋا حالىق رەسپۋبليكاسىنىڭ ازاماتى رەتىندە، ءسوزسىز، زاڭ - تارتىپكە بويسۇنۇ كەرەكتىگىن، ەشقاندايدىن مەن جەكە ادامنىڭ زاڭنىڭ قىزىل سىزىعىنان، تومەندەگى سىزىعىنان اتتاپ وتۋىنە بولمايتىندىعىن سەزگەنىمدەن تانىپ جەتتىم. مەن ەلمىزدە ءدىني سەنىمنىڭ ەركىن بولاتىندىعىن، دىنگە سەنۇ - سەنبەۋدە جۇرتشىلىقتىڭ ءوزدىگىنىڭ ايتقانى ەسەپ ەكەندىگىن، قاندايدا ءبىر دىنگە سەنۇگە ماجبۇرلەنبەيتىندىگىن تانىپ جەتتىم. مەن ءىسلام ءدىنىنىڭ دارىپتەيتىنى بەيبىتشىلىك، كەڭ پەيىلدىلىك ەكەندىگىن، كەرىسىنشە ءدىني ۇشقارى كۇشتەر ايتقانداي "جيحات جولىندا شەيت بولعاندار جاننىڭا كىرەدى" ەمەس ەكەندىگىن تانىپ جەتتىم.

داشۋە بىتىرگەننەن كەيىن، اۋىلىم قاراقاش اۋدانىنا قايتىپ ءدىني وقىتۋشى - قىزمەتشى بولدىم. ءدال وسى كەزدە شينجياڭ زاڭ بويىنشا كاسپىتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۇ ورتالعىن قۇرىپ، زاڭ بويىنشا كاسپىتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۇ ورىستەتتى. مەن شىن نيەتىممەن وسى شارانى قۇپتايمىن، تاربيەلەۋ - باۋلۇ ورتالعى اناۋ قىلمىسقا بەت العان ادامدارىنا عانا قۇتقارىپ قالماستان، ءتىپتى، ولاردىڭ وتباسىلارىن دا قۇتقاردى. بۇل شارا ءدىني ۇشقارى يدەيانىڭ جۇعىمداۋىنا ۇشىراعان شوعىرداڭ مەملەكەتتە ءبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ءتىل - جازۋدى ۇيرەنىپ، زاڭداردى، زاڭ ەرەجەلەردى ءبىلىپ، شەبەرلىك يگەرۋىنە مۇمكىندىك جاساپ قالماستان، ونىڭ ۇستىنە كاسپورىندارىنا، زاۋودتارىنا جۇمىستاندىردى، ەڭ ماڭىزدىسى، ءدىني ۇشقارى يدەيانىڭ شاۋجايلاۋى مەن بۇعاۋلاۋىنان ارىلتىپ، زايىرلى تۇرمىسقا ورالتتى. قازىر قوعام ورنىقتى، تۇرمىس باي، جاستار دا ۇيلەرىنەن السىتاپ جۇمىستاندى، شارۋاشىلىق قۇردى، ءبىزدىڭ حوتانعا، قاراقاشقا ساياحاتتاي كەلەتىن ادامدار دا بارعان سايىن كوبەيە ءتۇستى. مەنىڭ بالا كەزىمدەگى ەستەمەلەرىم قايتا ورالدى، كەزىندەگى ءانشى، ءبيشى، ىقىلاستى، قوناعۇار ۇيعۇر ۇلتى قايتا قايتىپ كەلدى.

ايتسە دە، امەريكاداعى، باتىستاعى ءىشىنارا جات نيەتتى ادامدار كاسپىتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۇ جەتىستىكتەرىن كورسە دە كورمەسكە سالىپ، ءبىزدىڭ مەكتەپتى "قاماۋ لاگەرى" دەپ، اۋىزدارىنا كەلگەنىن كوكىپ، اق پەن قارانى شاتاستىرىپ، ارام ويمەن بۇرمالادى، كۇيە جاقتى. كەزىندە سول ارادا ۇيرەنگەن ادامداردان: وسىنداي جاعداي بار ما؟ - دەپ سۇراڭدار. مەن اناۋ بوتەن نيەتتەگى ادامدارعا بارىپ تۇرعان ساندىراق ەكەندىگىن ايتقىم كەلەدى، دۇنيەدەگى قايسى مەملەكەت ءدىني ۇشقارى يدەيانىڭ جۇعىمداۋىنا ۇشىراعان، زاڭعا جەڭىل دارەجەدە قايشىلىق جاساپ قىلمىس وتكىزگەن ادامدارعا وسىنداي كەڭشىلىك جاسادى جانە كومەكتەستى؟ قايسى مەملەكەت ولاردىڭ جۇمىستانىپ، كەدەيلىكتەن ارىلۋىنا كومەكتەستى؟ جوق، تەك ءبىزدىڭ جۇڭگو ۇكىمەتى عانا ىستەي الدى.

قازىر ءبىزدىڭ بۇل ارادا ىستەگەن ىستەرىمىز بەيقۇت ۇيلەرگە وزگەردى، باتپاق جولدار اسفالت جولدارعا اينالدى، ەسەك ارباعا وتىرۋ ەلەكتروسيكلگە، جەڭىل اۋتوكولىككە مىنۋگە اۋىستى، توقتاۋ سۇ ىشەتىندەر قۇبىر سۇىن ىشەتىن بولدى. ۇكىمەت تاعى ەەشتەتەرگە دارەت الۋ ءۇيى، سۇمەن شايىلاتىن دارەتحانا سالىپ بەردى، اۋا رەتتەگىش، سۇ قايناتقىش، شاقاي قاپتاۋىش سياقتى حالىقتا قولايلى قۇرىلعىلاردى دايىنداپ بەردى. قىستاقتا بالاباقشا سالىندى، 15 جىلدىق تەگىن وقۋ - اعارتۋ اتقارىلدى، ءار بىر بۇقارادا تۇگەلدەي ەەدەۋ قامىسزداندىرۋى بار، ءار جىلى تاعى جالپى حالىقتىق دەنساۋلىق تەكسەرۋدەن يگىلىكتەندى، پارتيانىڭ ساياساتى "جاقسى". جۇڭگو كومۋنيستىك پارتياسى كۇندەرىمىزدىڭ بارعان سايىن جاقسارا تۇسۋىنە، ونان سايىن تابىس سەزىمى، باقىت سەزىمى، حاۋىپسىزدىك سەزىمى بولۋىنا مۇمكىندىك جاسادى. كىم ءبىزدىڭ ىنتىماقتى دا جاراسىمدى، باقىتتى تۇرمىسىمىزدى بۇلدىرۋگە ۇرىنسا، ۇلى وتانىمىزدى بولشەكتەۋگە ۇرىنسا، ءبىز ءار ۇلت جۇرتشىلىعى باتىل قارسى تۇرامىز، استە جول بەرمەيمىز!

تاربيەلەۋ - باۋلۇ ورتالعى اداسقان مەنى تىڭ ترشىلىككە يە ەتتى

قاعىلىق اۋدانىنداعى وقۋ تاۋىسقان تاربيەلەنۇشى ءسۇبينۇر ءمامتىمىن

مەنىڭ اتىم ءسۇبينۇر ءمامتىمىن، نىيل 23 جاستامىن، كەزىندە قاعىلىق اۋدانىنىڭ كاسپىتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۇ ورتالعىنىڭ تاربيەلەنۇشىسى ەدىم، قازىر قاعىلىق اۋدانىنداعى ءبىر كاسپورىننىڭ جۇمىسشىسىمىن. حيكايامدى بالا كەزىمنەن باستاپ ايتۋعا تۇرا كەلەدى.

ورتالاۋ مەكتەپ وقىعان شاعىم ەدى، كورشىمىز اينۇر ماعان اۋاشادا تىقپالاپ ەكى كىتاپ بەرىپ: "ءسۇبينۇر، مىنا بىرنەشە كىتاپتى كورىپ شىق، ءسوزسىز، كەرەگىڭە جارايدى"، - دەدى سىبىرلاپ. قىزىعىپ كىتاپتى الىپ الدىم، كورە كەلە بۇل كىتاپتاردىڭ ءوزىم بۇرىن كورگەن ساباقتان سىرتقى كىتاپتارعا مۇلدە ۇقساماىتىندىعىن بايقادىم، باستاپقى اۋەستىك بىرتىندەپ قۇمارلىققا اۋىستى. اۋىق - اۋىق اينۇر ماعان كىتاپ ۇسىنىپ تۇردى ءارى مەنى ءوز ۇيىنە اڭگىمەگە شاقىرىپ، ماعان سول ايتىلمىس "ءدىني ءبىلىم" دەردى ۇيرەتە باستادى.

اينۇر ماعان ۇنەمى "جاننات" ەرەكشە كوركەم، وندا جۇمساپ تاۋىسا المايتىن اقشا، جەپ تاۋىسا المايتىن ءدامدى تاعام، كيىپ تاۋىسا المايتىن ادەمى كيىم - كەشەك، ءبىزدى ارناۋلى كۇتەتىن مالايلار بولادى... نەنى قالاساڭ سوعان يە بولاسىڭ دەيتىن. مەن ونىڭ سوزدەرىنە كۇمانسىز سەندىم ءارى ءوزىم دە جاننىڭا كىرۋدى اڭسايتىن بولدىم.

ورتا تەحنيكۇمعا وتكەننەن كەيىن، ۇيدەن ءبىر مەزگىل الستاسام دا ءبىراق ءدىني ۇشقارى يدەيانى ءباز - باياعدىداي ولەرمەندىكپەن قابىلداۋدان جازبادىم، مەن ءدىني ۇشقارى يدەيانى كومەسكىلەپ ۇاعىزدايتىن كىتاپتاردى كورۋگە ەندىگارى قاناعاتتانبايتىن بولىپ، نازارىمدى تورالىپقا بۇردىم. قاراڭعى تۇندەردە ءوزىم ساقتاپ العان ءدىني ۇشقارى يدەيانى ۇاعىزدايتىن شەكارا سىرتىنداعى سايتتارعا كىرىپ، زورلىقتى كۇش كورىنىستەرىن، قانقۇيلى كەسكىندەردى قايتا - قايتا باسىپ كورىپ، سوعان ەرەكشە ىنتالاناتىن بولدىم.

ءدىني ۇشقارى يدەيانى كەڭىنەن تاراتا ءتۇسۋ ءۇشىن، كوپتەگەن زاڭسىز تۇراپ تۇعىرلارىندا ەسەپ ءنومىر اشىپ، تۇراپ ارقىلى ملىتىق جاساۋ، قوپارعىش بۇيىمدار جاساۋ، سوققى بەرۋدەن قالاي قاشپ قۇتىلۋ سياقتى ينفورماتسيالاردى تۇس - تۇستان جينادىم، سوندىقتان - اق جات نيەتپەن تاراتتىم، تۇراپ مەنىڭ "زاڭنان تىسقارى مەكەن" دەمە اينالدى. "جات دىندەگىلەر" دى جويۋ دەيتىن ءدىني ۇشقارى يدەيا بار اقىل - ويىمدى تورلاپ، قانىمنان ءوتىپ سۇيەگىمە دەيىن ءسىڭىپ كەتتى.

ءدىني ۇشقارى يدەيامەن مىيىم جۇىلعاننان كەيىن، مەن ونان ارى ۇشقارىلانا ءتۇستىم. تۇرمىستا، ءتىپتى، كيىم - كەشەك، ساندىق بۇيىمدارى تەكتەس ازىق - تۇلىكتە جاتپايتىن نارسەلەردى ساتىپ العاندا دا ءوز ۇلتىمنىڭ كاسپورىنداري نەمەسە ءىسلام مەملەكەتتەرى وندىرىلگەن بولسا بولعانى الۋدان باتىل باس تارتتىم. بۇنىمەن تىنباي، ءوزىم تانيتىن ادامدارعا قۇددى وزىممەن ۇقساس حانزۇلار وندىرگەن تاۋارلارعا قارسى تۇرۋدى جانتالاسا ايتىپ ءجۇردىم. سوزىمە قۇلاق اسپاعاندارمەن ات كەكەلىن كەسسۇدەن دە قايمىقپادىم. ءبىر جولى بالا كەزىمدەگى دوستارىمنىڭ ءبىرى تۇعان كۇنىن وتكىزبەكشى بولىپ، مەنى جاڭادان اشىلعان "حوبا" اسحاناسىنا تاماقتانۋعا شاقىردى. ەسىك اشىپ كىرىپ بارعان جەردەن ىشتەگىلەردىڭ كەيبىرەۋى تەمەكى شەگىپ، كەيبىرەۋى اراق ءىشىپ وتىرعانىن كوردىم، بۇعان قاتتى اشۋلانىپ، اراق قۇمىرسىن شاعىپ، ولارعا قاتتى ۇرسىپ، ەسىكتى سەرپە جاۋىپ كەتىپ قالدىم، ءسويتىپ، كوپ - كورىم باس قوسۋ مەنىڭ سەبەبىمەن كوڭىلسىز تاراستى.

سول كەزدە الدە ءبىر جەردە زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك دەلولار تۇىلعانىن قۇلاعىم شالسا، ادەيى سۇراستىرماتىنمىن، سول بۇزاقىلاردى "ۇلت قاھارمانى" سانايتىنمىن. كۇنىمىڭ "1 - ناۋرىز" زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك دەلوسى تۇىلعانىن كەيىن، مەن حابارداردان دەلو تۇدىرۇشىلاردىڭ اراسىندا جاسى مەنەن دە كىشى ءبىر ۇيعۇر قىزدىڭ بارلىعىن ءبىلىپ، سول قىزدى "ۇلگىم" دەپ ساناپ، كۇندەردىڭ كۇنىندە "جات دىندەگىلەر" گە سايىس جاريالاۋدى قيالدادىم.

ۇيدەگىلەردىڭ ناسيحاتىمەن مەن اۋداندىق تاربيەلەۋ - باۋلۇ ورتالعىنا ۇيرەنۇگە باردىم.

ۇيرەنۇدىڭ باستاپقى كەزەڭىندە مەن ءدىن قاعيدالارىن ۇيعۇر ۇلتى بويسۇنىپ انتارۋعا ءتيىستى بىردەن - ءبىر ولشەم ساناپ، ۇيرەنۇگە، باسقارۋعا سايكەسپەي قويدىم. كلاس جەتەكشىم، جەتەكشىلەر ماعان ءجون - جوسىقتى، زاڭدى، ساياساتتى قايتا - قايتا ءتۇسىندىردى؛ كوڭىل كۇيىم تۇسىڭكى كەزدە سابىرلىلىقپەن اقىل ايتىپ، جۇباتتى. بۇل ارالىقتا مەن لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ كورمەسىن ەكسكۇرسيالادىم، سوندا - اق كوپتەگەن ادامدارىڭ زاڭدى ۇعىنباي، زاڭدى بىلمەي، زاڭعا بويسۇنباي قىلمىس وتكىزگەن دەلولارىن دا كوردىم، بۇل مەنى تەرەڭ ويعا سالدى.

2018 - جىلى 8 - ايدىڭ 26 - كۇنى مەنىڭ 22 جاسقا تولعان تۇعان كۇنىم ەدى، ساباقتان تۇسكەننەن كەيىن جاتاقتا كىتاپ وقىپ جاتقام. كەنەت جاتاقتىڭ ەسىگى اشىلىپ، كلاس جەتەكشى مۇعالىم قولىنا ۇلكەن بالكۇلشە كوتەرىپ كىردى دە: "ءسۇبينۇر، تۇعان كۇنىڭ قۇتتى بولسىن!"، - دەپ كۇلىمسىرەي ءۇن قاتتى. مەن اڭتارىلىپ تۇرىپ قالدىم، مۇعالىمنىڭ مەيىرىمدى ءجۇزىن كورگەندە، جۇرەگىمدى جىلى اعىس كەرنەپ، تەرەڭ اسەرلەنىپ كەتتىم. تاربيەلەۋ - باۋلۇ ورتالعىندا مەن ءۇرتىس اسەرلەنۇمەن بولدىم، مۇندا قاتىپ - سەمگەن ۇاعىزدار ەەمەس، مەيىرلى تالىمدەر ايتىلادى؛ مۇندا ءدىني ۇشقارى يدەيامەن جۇعىمدالۋ ەەمەس، جان - جۇرەكتى تازارتاتىن ءمولدىر بۇلاق بار؛ مۇندا شاۋجايلاۋ مەن قاراڭعىلىق ەەمەس، ەركىندىك پەن نۇرلى جارىق بار.

وتكىزگەن قاتەلىكتەرىم ءۇشىن شەكسىز وكىندىم، شىن نيەتىمەن حالىقتى ويلايتىن، ءبىز ءۇشىن شىن جۇرەكتەن تاماشا ۇيرەنۇ شارت - جاعدايىن جاراتىپ بەرگەن پارتيا مەن ۇكىمەتكە، مۇقيات جاۋاپكەرشىلىك ارقالاعان، شىن جۇرەكتەن قۇلشىنىپ ءبىزدى تاربيەلەگەن مۇعالىمدارعا قاراتا ءوزىمنىڭ ءىس جۇزىندىڭ ارەكەتىم ارقىلى مۇعالىمدارداڭ ءۇمىتىن اقتايمىن، مەنى قۇتقارعان پارتيا مەن ۇكىمەتتىڭ ءۇمىتىن اقتايمىن.

باسقا ساباقتاستارداڭ دا قورالاي كەلىپ، تۇعان كۇندى قۇتتىقتاۋ ءانىن بىرگە شىرقاي جونەلگەنىن سەزبەي قالىپپىن، ءوزىمدى دۇنيە جۇزىندەگى ەڭ باقىتتى ادامداي سەزىندىم، بۇل مەنىڭ ماڭگى ۇمىتىلماس، ەڭ ماعىنالى وتكەن تۇعان كۇنىم ەدى.

ءدىني ۇشقارى يدەيامەن جۇعىمدالعانىم باقتىسىزدىق بولعانىمەن، ءبىراق كاسپىتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۇعا قاتىناسۇىم تالەيمىنىڭ جانعانى ەكەندىگى ءشۇباسىز. باۋلۇ ارقىلى «نەگىزگى زاڭ»، «قىلمىستىق ىستەر زاڭى»، «ۇيلەنۇ زاڭى»، «جوسپارلى تۇتىنۋ زاڭى» سياقتى قاتىستى زاڭداردى ۇيرەندىم، جۇمىستانۇ شەبەرلىگىن جاتىق يگەردىم، يەيامدا بۇرىلىس بولدى. مەكتەپتە ۇيىمداستىرىلعان باعالاۋدا مەملەكەتتە ءبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ءتىل - جازۋ ورەم تولمەدى، زاڭدىق ءبىلىم دەڭگەيىم ولشەمگە جەتكەن، شەبەرلىكتى جەتىك يگەرگەن بولىپ باعالاندىم، 2018 - جىلى 10 - ايدا وقۋدى ءساتتى تامامدادىم، سوندا - اق زاۋودتا قىزمەت ىستەيتىن جۇمىسشىعا اينالدىم. قازىر مەن سەح مەڭگەرۋشىسى بولدىم، ايلىق ەڭبەكاقىم 2500 يۋان. اۋدان قالاشعىنان ارزان باعادا جالعا بەرىلەتىن ۇيگە دە ءوتىنىش ەتتىم.

ەگەر تاربيەلەۋ - باۋلۇعا قاتىناسپاعان بولسام، وسى كۇندە زۇلمەدىعى باسىنان اسقان بۇزاقى بولۋىم مۇمكىن ەدى. وسى وزگەرىستەردىڭ بارلىعى كاسپىتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ - باۋلۇدىڭ ارقاسى ەكەندىگى، بۇنىڭ ماعان تىڭ ترشىلىك سىيلاعاندىعى وزىمە ابدەن ايان.